

תנאי החתימה:
באוסטריה-האנגרית:
לשנה: 10.50 קראנען, לחצי שנה: 5.25 קראנען, לרבע שנה:
2.70 קראנען.
ברוסיה:
לשנה: 4 רוי"כ, לחצי שנה: 2 רוי"כ, לרבע שנה: 1 רוי"כ.
בשאר ארצות:
באשכנז לשנה: 9 מארק, באנגליה לשנה: 8 שילינג, בשאר ארצות
לשנה: 11 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 10 פֿרנק.
מחיר כל נומר 10 קאפ, 25 העללער.

קרבקווי, יום ד', ה' שבת תרס"ג.

הננו מתכבדים להזכיר את מנויי העולם קטן, כי הגליון 13 הוא האחרון לרבע הזה, ואלה שחתמו רק לרבע שנה יואילו להודרו ולחדש חתימתם. לכל תהיה הפסקה במשלוח הגליונות אליהם. המחדשים את חתימתם יואילו לשלוח אלינו את האדריסה הנדפסת שלהם או להודיענו את המספר שעל אדריסתם בדיוק.

הממו"ל

~~~~~

בְּחֶרֶף.	הַרוּחוֹת הַרוּחוֹת
עַל פְּנֵי הַקֶּבֶד	הַגְּדֹלִים מִתְהוֹלְלִים.
תִּנְטְנוּ עַל נְהָרוֹת —	פְּתוּחֵי הַשָּׁלֹג.
נְתִיבוֹת, מַחֲלִיקִים	בְּחוּצוֹת מִתְהוֹלְלִים.
כֶּסֶם נְעָרִים וְנָעֳרוֹת.	הַקֶּר וְהַנֶּקֶד.
לְחֵים מֵאֲדָמָה.	וְיִקְפֹּא הַפֶּלֶג.
צָחֹק עַל שִׁפְתֵּיכֶם.	עָלֵי אֶרֶץ כֶּסֶד
יִצְרִיחֶם קוֹרָאִים:	בְּשׂוּמִיכָה הַשָּׁלֹג.
הוֹ, חַיִּים, חַיִּים !	

הורי זקן חולה
נזרד כחיון לילה;
דור צעיר יתחנק
ימים מעלה מעלה!

י. בן-ימיני.

חיי בני התאווה
חלצו העצמות;
בגויות אמיצות —
תאמנה הנשמות!

2
2
2
2

יִלְקוּט יַעֲקֹב. פס

(א ו ד ה).

פ

טובות, בלתי אם את הילקוט ואת המקל ופת לחם ובשה
ובקבוק מים — וישכבו.

אז אמר יעקב: "ברוכים יהיו הורי, אשר לא נתנו
לי כסף וזהב ואבנים טובות ובגדי חמדות, כי לו מצא
אלהי בְּרִי אֶחָד מִן הַקְּרוֹת הָאֵלֶּה, כִּי עָתָה קָם עָלַי
וְהִכְנִי וְלָקַח אֶת כָּל אֲשֶׁר לִי, אוּ כִי קָמְתִי אֲנִי עָלָיו
בְּעֵמְדִי עַל גִּפְשִׁי וְהִכְנִיתִיו. בְּרוּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר הִצִּילֵנִי
מִמָּוֶת וּמִדֵּמִית!"

ויהי בדרך ויבא לו השמש. וישכב לנות, וישם את
מקלו וילקוטו למראשותיו וישן.

ויהלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה,
ומלאכי אלהים עולים ויורדים בו.

והנה קול מלאך קורא אליו ממרום הסלם: "יעקב,
יעקב! הִינֵנִי אֵתָּה אֵת הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָתָּה שׁוֹכֵב עָלָיו?
קַפֵּל! הַקְּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּתֶּנָּה לְבָנֶיךָ
לְנַחֲלָה — וְיָשִׁימָה פֶּתַח רְאִישָׁךָ!"

וַיִּנָּקַן יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר: "אֲבֵן דְּבָרִים נִשְׁכָּבִים
דָּבָר הַמֵּלֶאכֶּל בְּאֲנִי וְאֲנִפִּי לֹא אֵדַע וְלֹא אֲבִין לָהֶם! אִיכָבָה
זֶה קַפֵּל אֱלֹהִים אֵת כָּל הָאָרֶץ תַּחְתִּי? וְהָאֲנָשִׁים הַיּוֹשְׁבִים
עָלֶיהָ — אֲנִי? וּמִימֵי הַנְּחָלִים אִיכָבָה לֹא נִשְׁכַּכְנִי? וְשְׁנֵי
הַסִּלְעִים אִיכָבָה לֹא לָחֲצוּ אֶת צַלְעוֹתַי? וְאִיכָבָה זֶה וְיִשְׁכַּב
אִישׁ קֶשֶׁן וְדָל בְּמוֹנֵי עַל כָּל רֵחֲבֵי אֶרֶץ רִבָּה?"

וַיִּבֶן שָׁם יַעֲקֹב מִזְבֵּחַ וְאֵת דְּבָרֵי הַחֲלוֹם שָׁמַר בְּלִבּוֹ.
וַיַּעֲקֹב בָּא הָרְגָה וַיִּשָּׂא שָׁם⁽¹⁾ אֵת רִחֵל וְאֵת לָאָה, אֵת
בִּלְהָה וְאֵת וּלְפָה. וַיְהִי רוּעָה צָאן לָבָן הוֹתֵנוּ וַצֹּאנוּ.
וַיַּעֲמֵד⁽²⁾ שְׁנַיִם עֶשְׂרֵת בָּנִים — שְׁנַיִם עֶשְׂרֵת שְׁבָטִים, וַיָּשָׁב אֶרְצָה
בְּנָשָׁן. וַיִּסְפֹּר לְבָנָיו אֵת דְּבַר הַחֲלוֹם הַנִּפְלָא וַיַּצִּו אוֹתָם
לֵאמֹר: "שָׁמְרוּ אֵת הַדְּבָר בְּלִבְכֶּם, כִּי מִלְּאֲכֵי הָאֱלֹהִים
לֹא יִכְשְׁרוּ דָבָר שָׁקֵר. וְכֹא הַיּוֹם וַיִּדְעָתֶם פֶּשֶׁר הַדְּבָרִים".
וַיַּעֲקֹב זָקֵן מְאֹד וַיִּגַּע וַיֹּאסֶף אֶל עֵשָׂו.

בְּאֲשֶׁר הִגִּיעָה הַשֶּׁת לַיָּעֲקֹב אֲבִינוּ לַצֵּאת מִבֵּית אֲבִיו
וְלִבְרֹחַ חֲרָגָה מִפְּנֵי עֵשָׂו אָחִיו — בְּבִתָּה רַבֶּקָּה מֵאָה, כִּי
קָשָׁה הָיָה לָהּ לְהַפְרֵד מִבְּנֵיהָ הַצֵּעִיר, אֲשֶׁר אֶהְבְּתוֹ בְּכָל
חַם לִבָּאָם, וּלְעֹבֹד לְנוֹעַ בְּדָר לְאָרֶץ נִבְרִיָּה בְּתוֹם עֹוֹב,
וְהוּא עוֹדֵנוּ גֵּשֶׁר אֹז.

וַתִּקַּח רַבֶּקָּה אֶת סִנְדָּה, (וְהוּא הַסִּנּוֹר, אֲשֶׁר קִבְּלָה
מִיַּד הַמִּיָּה אֲבִרָהֶם בְּמִתְנָה וְאֲשֶׁר נִשְׂאָר לֹו לְנַחֲלָה מֵאֵת
שָׂרָה אִמּוֹ), וַתִּקְרָעֶהוּ לְשָׁנִים, וַתַּתְּפֵר מִמֶּנּוּ וּלְקוּט קֶשֶׁן,
וַתָּשֶׂם בּוֹ צִידָה לְכִרְכָּ: פֶּת לָחֶם יֵבֶשׁ וּבִקְבוּק מִים.

וּבִגֵּן שֶׁל רַבֶּקָּה הָיָה גִּמְעָה שְׂקֵד⁽³⁾, אֵת הָעֵץ הַהוּא
נִמְעָה רַבֶּקָּה בַּיּוֹם שֶׁנִּלְד יַעֲקֹב וַתִּשְׁמְרֶהוּ מִכָּל מִשְׁמֵר;
וְלִבָּל מְקוֹם אֲשֶׁר נִסְעוּ יִצְחָק וְרַבֶּקָּה, וְאֵל כָּל אֲשֶׁר עָבְרוּ
בָּאָרֶץ בִּנְעֹן לְאַרְבָּה וּלְרַחֲבָה, לֹא שָׁכְחָה הָאֵם הַטּוֹבָה
לְשָׂרֵשׁ אֵת הָעֵץ וּלְקַחְתּוֹ עִמָּהּ, וַתִּשְׁמְרֶהוּ כַּפֶּעַם כַּפֶּעַם
בְּמִקְוֹמוֹת הַחֲדָשִׁים, אֲשֶׁר בָּאוּ לְנוֹר שֵׁם וַתִּשְׁקֹד הַרֵךְ הַכֹּהֵן
תָּמִיד שְׂרָשְׁוֹ בָּאָרֶץ וַיַּצְמַח וַיִּגְדֵּל.

וַתִּקַּח רַבֶּקָּה וַתִּבְרֹת עֵנָף מִן הַשִּׁקֵּד הַהוּא וַיְהִי לְמִקְל
וַתַּתְּנֶהוּ בְּיַד בָּנֶיהָ; וּבְדִמְעוֹת רוּחַחוֹת וּבְנִשְׁקוֹת חֲמוֹת
בְּרַבָּה אוֹתוֹ וַתֹּאמֶר:

— לֵךְ לְשָׁלוֹם, בְּנִי הָעֵנָף וְהָאֶמְלָל! מִכָּל חֲמִדוֹתֶיךָ
בְּבֵית אִמִּי אֲנִי נוֹתֶנֶת לָךְ בַּק אֵת זֶה, כִּי אִם אֶרְבָּה לָךְ
בְּגִדֵי חֲמָדוֹת וְאוֹסִיפָה לָךְ כֶּסֶף וְזָהָב אֵךְ לְמִשְׁאֵל יִהְיוּ
עָלֶיךָ, וְלָךְ לֹא יוֹעִילוּ, כִּי מָה לְנוֹדֵר וּלְחֲמָדוֹת בְּאֵלֶּה?
לְנוֹדֵר דְּרוֹשׁ אֵךְ וּלְקוּט עַל שְׂכָם וּמִקְל בְּיָד... אֵת הַיִּלְקוּט
הַזֶּה עֲשִׂיתִי לָךְ מִן הַסִּנּוֹר, אֲשֶׁר הִנֵּה לָהּ שָׂרָה אִמּוֹ...
וְהִנֵּה זֶה לָךְ לְהִתְקַמָּה וּלְמִזְבֵּחַ, כִּי לֹא יִלְד אֲבִן אֶתָּה...
וְלֹא יִכְלָה לְחַבֵּר עוֹד וַתִּמְרָר בְּכַפִּי.

וַיַּצֵּא יַעֲקֹב מִבֵּית אֲבִיו וּמִבְּאֶרֶשֶׁבַע עִירוֹ וַיֵּלֶךְ
חֲרָגָה, וַיַּרְדֵּף אַחֲרָיו אֱלִיפָן בֶּן עֵשָׂו אָחִיו וַיִּשְׁיֶנְהוּ, וַיִּמְשֹׁשׁ
אֵת כָּל כִּיסוֹ וְלֹא מָצָא אֲצִילוֹ לֹא כֶּסֶף וְזָהָב, וְלֹא אֲבָנִים

(1) גִּלְגַּל. (2) לָקַח לוֹ לְנִשְׁיָם. (3) הוֹלִיָה.

(1) עֵץ עוֹשֶׂה פְּרִי שְׂקֵדִים

ובאשר נצח דוד את האויב האחרון, וישב משרה המערכה עם שלל המלחמה. ובר את דבר החלום אשר חלם יעקב אבינו בדרכו לחרן, נאמר אל לבו: "הן רחבו עתה גבולות ארצנו למרחוק: עמק מואב – סיר רחצי", "הררי אדום – הרום רגלי; קול תרועת צבאותי עד פלשת יגיע – הנה כי בן רחבו נספו גבולות ארצנו, ואיכבה זה קפל אלהים ארץ רחבת ידים בזאת תחת מראשותיו? האמנם חלום הכל חלם יעקב?"

עורנו חושב מחשבותיו אלה, ולאנניו הגיע קול שנים מאנשי חילו המדברים איש אל רעהו לאמר:

– אכן היום הראית נפלאות במלחמה אחי! הן גם אנכי לא חפקתי את ידי, אכל אתה נעלית עלי: שפרת חרבות האויב, פצצת בידונים, לעגת לחצים, פחשת בכנות – לא היה כל פחד לגד עיניך, וסביבך – חללים חמרים, חמרים!

– פחד? – יענהו רעהו – בראיתי את דגל ישראל מתנוסס ממעל: וילקוטו של יעקב ומקל נדודיו שניה לנגל העו והנצחון – בראיתי את כל בכור עמנו לנגד עיני... ומרחף מעל לראשי... הובוא או פחד בלבבך?!

האובל לברי אחו באיב ולנפצו אל ראשי הסלעים?!

– בן דבורתי אחי! – ענהו רעהו – גם אנכי עת אראה את דגלנו מתנפנף מעל לראשינו או חשאי את עצמי פחדנים גבה, ופי שלשה עצמה וכח בירי... ואנני מאמין אז כי יש איזה כח אשר יעמד נגדי... הדגל הזה הוא כחנו מן ארצנו!

– ביריעה הקטנה הזאת מקפלות כל יריעות ארצנו. שמע דוד וישמח מאד ויקרא בשמחה: "הנה זה מצאתי את פתרון החלום, אשר לאבינו יעקב! קפל אלהים את כל הארץ תחת מראשותיו: אמת הדבר! אם הילקוט והמקל הזה היו תחת מראשותיו, היתה באמת כל הארץ הזאת מקפלת תחתיו.

ובאשר יצא הקאף על ישראל וילכו בגולה וארצו הגדולה היתה לזרים ובניו נפזרו על כל הימים והארצות – אז לקחו את מפת הדגל הנפלא ויעשו ממנה "מפה" לספר תורה ואת ידו עשו לעץ חיים" לספר התורה ההוא. וספר תורה זה עובר בירושה מאב לבנים, אבל אין הכל יודעים ביד מי נמצאה התורה הנפלאה הזו, כי סוד פנים הוא הדבר.

ובאשר יבא ויגלה המלך המשיח – יגלה מקום התורה הזו, ולקח את המפה ואת היר, ועישם שנית לדגל העו והנצחון למחנה ישראל.

י. יעמינברג.

(סיר – כלי לרחיץ בו.

נתיב כאשר באו הבנים לרשת הון אבותם, נאמר ראובן הבכור:

– שמעוני נא אחי! הן בכור אני ופי שנים לי בנחלת אבינו. אך אין חפץ לי בכל אשר לאבי, רק את הילקוט ואת המקל, אשר נשא עמו אבינו בלכתו הרנה – אותם תנו לי!"

בדברים האלה דבר גם שמעון, גם לוי וגם יתד הבנים, כי יקרים היו בעיניהם המקל והילקוט מכל עדרי הצאן והבקר.

– המקל הזה צמח ויגדל יחד עם יעקב אבינו! – המקל והילקוט ראו את נדודי אבינו מבאר שבע עד חרן!

אז הפילו נזרל ונעל הילקוט בחלק יהודה והמקל בחלק לוי.

וישבו הבנים בארץ גשן ויפרו וירבו במאד מאד, ויגם מלך חדש, ויבנע את בני ישראל לעבדים ויעבדים בפרד.

ובני יעקב מתו, והמקל והילקוט עברו בירושה מדור אל דור, ויבא המקל לידי משה בן עמרם, הוא המטה אשר עשה בו את האותות והמופתים הגדולים. והילקוט בא לידי נחשון בן עמינדב.

ובצאת ישראל ממצרים ויחני במדבר – ויבא עמלק וילחם בישראל, ויבא משה את המקל ואת הילקוט ויעש מהם דגל למחנה ישראל.

והנה כאשר ירים משה את הדגל, וראה איש ישראל את הדגל, ובר את אבותיו ואת אמותיו ובר את יעקב אביהם ואת הבכורה ואת הבכרה ואת נדודיו, ואת אליפו בן עשו – וימלא רוח עז ויבכרה גפלאה ויברע את עמלק, ויברע גם את כל אויביו.

אחרי מות משה איש האלהים עבר הדגל ליהושע, בן נון, הנדון ראה את הדגל – וינס; החרים – וירקדו כאלים; גם השמש בגבעון והירח בעמק אילון עמדו למראה הדגל הנפלא הזה ויביטו אליו ביראת הבכור ולא קשו ממקומם כיום תמים, גם שלשים ואחד מלך עם רבבות חיליהם ברעו לפני הדגל הזה ויפלו ולא יספו קום.

והושע בן נון הוריש את הדגל לנזנים, ויחזקו מסרדו לשמואל הנביא, וישמואל מסרו לדוד בעת אשר מנחו למלך על ישראל.

בדגל הזה נצח דוד את כל אויביו וישראל שבן לבטח בארצו.

משה יהודית מונטיפיורי.

~ ~ ~

1.

לראות עוד פעם בעיניו את הארץ הקדושה ואת אחיו הנקרים לו מנפשו; ובשובו בשלום לביתו הציע לפני גדולי היהודים באנגליה לעסק ביישוב ארץ ישראל על ידי יסוד מושבות עבריות לעבודת האדמה.

בהדגש מי שנת 1882 (תרמ"ב) הגיעה למונטיפיורי הפשורה, כי נוסדה המושבה הראשונה בארץ ישראל קרוב לעיר יפו, היא המושבה היפה "ראשון לציון", ותהי לו הפשורה הזאת לענג ולשמחת לבב.

בשנה הזאת קרה המעשה הנורא הנודע בשם עלילת הדם אשר בעיר טיסה-אסלר (אונגריה) כי אברהם שם נערה אחת — אסתר סלימאני שמה — וגעלילו שונאי ישראל על היהודים, כי הם שחטו אותה להשתמש בדמה בחג הפסח ולראיה לדבריהם הזפירו את עלילת דמשק.

אז מחר מונטיפיורי נכתב מכתב ארוך אל ראש המיניסטרים באונגריה נידעו את פרטי עלילת דמשק ואת הפירמן, אשר הוציא השלטון להכחיש גלוי לכל את העלילה הנתעבת הזאת.

בשנת תרמ"ד חגגו ברב קהלות ישראל את יום הולדת המאה של הישיש הגדול הזה.

ביום חג המאה של מונטיפיורי נדבות רבות בנות מאה לטרה-שטרלנג (הלטרה-שטרלנג היא בעשרה רבליים, בערה, בכסף ויסיה) לכל מוסדות הצדקה והחסד אשר בלונדון, לארצנו הקדושה וגם לקהלות רבות בחוץ לארץ. חגג הוחג ברב פאר; כל העיר רמסנט לבושה בגדי חג והרחובות התקשמו בדגלים יפים. על הדגלים נראו פתגמים "לכבוד האיש אשר העם חפץ ביקרו" וכו'. ישיתי קשתות-קבוצ מפתחות בפרחים ודגלים הוקמו בעיר. והמון תהלוכות סובבו ברחובות העיר לכבוד ולתפארת. ביהודי הרע העם מרועת גיל כאשר העבירו ברחובות את המרפבה הישנה, אשר בה הלך מונטיפיורי ברוסיה ופולין, בצרפת ואיטליה בטרם היתה מסלת הפרזל בארץ.

ההגינה החלה במעשי הצדקה. גם בלונדון גם ברמסנט נערכו סעודות לאלפי עניים וגם נדבות פסח נתנו להם. אחר אשר ערכו תפלה בבית הכנסת באו כלם אל מונטיפיורי לברכה, ואז נכנס גם הסופר מוילנה ובירו ספר החזרה, אשר כתב למונטיפיורי, וישק

ימים מספר אחרי שוב מונטיפיורי מארץ ישראל הגיעו לו שמועות רעות מארץ פרס, כי הערבים תושבי הארץ רודפים את היהודים בלי חמלה ובעיר אחת נהרגו יהודים רבים ובתיהם היו לבו. לישמע הדבר הרע הזה, אמר מונטיפיורי לנסע ארצה פרס להתחנן שם לפני השם 'C' המושל על אחיו בני עמו; אבל שר החיצון האנגלי הניאחו ממחשבתו זאת, באמרו, כי במסעו זה ירגיו עוד יותר את עם הארץ ותרע לאחיו תחת להיטיב להם. ואולם הישר שלח תלפזמה אל הציר האנגלי היושב בטהרן בירת פרס, לדרוש מהישה לענש קשה את עושי השערוריות וכי יגן על היהודים מפני רודפיהם הנם.

בשנת 1867 הגיעה לאזנו צעקת אחיו בני עמו העשוקים בארץ רומניה וילך שמה לראות את אחיו האמללים ולהתחנן בעדם לפני הנסיך המושל שם. בבואו לבוקרשט, בירת רומניה, השתער עליו ההמון ויהי כפושע בינו ובין המות, אף לב מונטיפיורי לא נפל עליו ויתיצב במנוחת נפש נפלאה לעמת ההמון הסוער עליו מסביב וידבר את דבריו באוניהם. ההמון הפגיע הביט אליו רגעים מספר בתקווה ואחר — נמוג וילך לו.

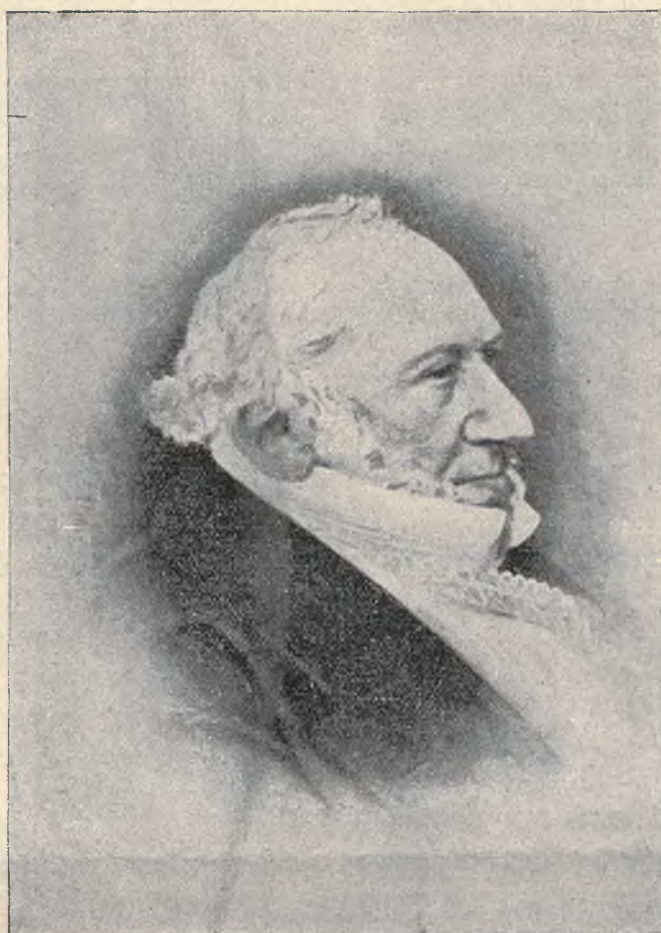
ומונטיפיורי בקר את הנסיך המושל, אשר קבלהו ככל קבוצ והבטיחה להיות למגן ליהודים היושבים בארצו.

בשנת 1872 הלך מונטיפיורי שנית לרוסיה להודות להקסר הרחמן המנוח אלכסנדר הישני על כל הטוב שהוא עושה ליהודים בארץ ממשלתו הגדולה והאפורה; והוד הקסר קבלהו בכבוד גדול. בהדגש יוני לשנת 1873 בא השם (מושל פרס) לאנגליה ויתיצב מונטיפיורי לפניו ובקש מלפניו על אחיו העשוקים בפרס, והישה הבטיחה, כי הוא דורש טוב ליהודי ארצו וכי ישפדל שלא יעשו להם כל עול.

ומונטיפיורי הוסיף לשים לבו להיטיב את מצב אחיו בני עמו היושבים בארץ ישראל, ויאמר לנסד בה מושבות לעבודת האדמה. ובשנת תרל"ה (1875) נסע בפעם הישביעית לארצנו הקדושה למרות עצת רופאו וקרוביו וידידיו, אשר אמרו לו, כי נסיעה כזאת תזיק מאד לבריאותו, והאיש מונטיפיורי היה אז זקן פן תשעים שנה. גם השמועה, אשר באה אליו בדרך, כי פרצה מחלת הדבר בסוריה לא הניעה אותו מעשות דרכו הלאה, בתפצו

'C' שם -- מושל, מלך בלשון פרס.

סיר משה מונטיפיורי, בהיותו בן פ"ו שנה.

אשר היתה מנחת תחת הכר מראשותיו ואשר עליה היה פתוב הפסוק: "כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו". פעם אחת אמר אל הדקטור לוי: את האבן הזאת תשימו למראשותי בקברי.

ומצב בריאותו של מונטיפיורי הלך הלוך ונרע. וביום החמישה עשר לחודש אב פאשר בא אליו הדקטור לוי, אהו מונטיפיורי בידו ויאמר לו: "אל נא תעזבני, יקירי, אל נא תעזבני, שוכב אתי בחדרי".

בשעה השניה אחר חצות הלילה הורע מצבו עוד יותר, והרופא אמר, כי ספק גדול הוא אם יחיה עד הבקר. אז באו וכל קרוביו ומידעיו גם אנשי בית הנסות ובית המדרש אשר לו, להפריד מאדוניהם המזב תוה. הנאספים התפללו אותו את התפלה: "אלהי, נשמה שנתת בי טהורה היא", ואחר כן קראו אותו את הקריאה: "שמע ישראל" ו"אלהינו" ו"אחד" ובהוציאו מפיו את המלה "אחד" עלתה נשמתו הטהורה השמימה.

ככה חי ובכה מת העברי הגדול הזה.

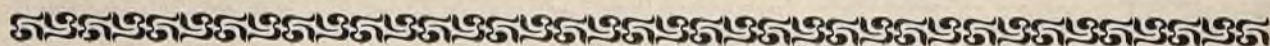
יגאל הכרמלי.

מונטיפיורי את הספר בשמחה רבה. וכאשר גללו לפניו את הספר קרא תישיש בקול רם את ברפת הדברים, אשר נמצאה במקרה במקום אשר נפתח הספר.

גם נכבדי הנוצרים וראש האזרחים בראשם באו לכרכו, ומונטיפיורי אמר להם: את כל הכבוד הרב אשר עשיתם לי אני מקבל רק לכבוד לאחי בני עמי.

בערב היום ההוא עשה ראש האזרחים משתה גדול לאנשי העיר ולכל קרוביו ומכבדיו. וכל העיר הוציאה באזנים ונושאי לפידים סבבו ברחובות ונעמדו לפני בית מונטיפיורי. ואין מספר לכל מכתבי הברכה, התלגמות, השירים והתשורות שהגיעו למונטיפיורי ביום החג הגדול הזה.

ואולם כחות תישיש הגדול הזה החלו ללכת הלוך ורפה ולא יבול לרדת מעל מפתו. אך גם אז דבר תמיד עם מזכירו הדקטור לוי על אודות הארץ הקדושה ועל מקרי משעיו אליה וישמח מאד על כל בשורה טובה שבאה לו משם. ופעם בפעם היה מרים מעט את ראשו וישם את אצבעו על האבן מירושלים

נְסִיעָה מֵאַחֲרָה.

(ס פו ר).

(ס'ף).

הוא מוסיף לספר לה. ובין כה וכה באה אמה
החדרה.

— מה זאת? הבקר לבוש אתה? שאלה ופניה אורו
ותנש אל מפת רחל.

— כן. זה כשעה שקמתי; עתה מספר אני לרחל את
אשר בעיר וקנתני. הלא נפע היום, האין זאת?

— בודאי. — עונה האם — קומי, רחל, ונסענו. אל
תאחרי היום כמזהו אז; את הלא אינך עצלה בתי.

והיא מרבנת את ראשה ונחפזה לנשק לילדה על
מצחה. ואולם אך נגעו שפתיה במצח הילדה; נרתעה
לאחוריה ותצעק: — אוי! לך בתי! היא בוערת באש.
יחידתי, אישון עיני מהרו וקראו לרופא!

בבית קמה מבוכה. הרופא בא ונרא את החולה
ניבט עליה ונמשנה ניאמר: — מחלתה איננה מסכנה; אך
עליה יהיה לשכב במשתה שבועות אחדים. והנסיעה נדחתה.
מחלת הילדה נמשכה כנר ימים, ונעלב הרגיש
שקמון נורא מאד, אמו הייתה מרודה תמיד באחותו, ואילו
לא שמה כמעט לב, וכן גם יתר אנשי הבית. הוא היה
עתה כמיתר בבית, וכל הנשים תעה הנה ונהנה בבית
וברחובות מבלי מצא לו דבר לעשות למען ענג בו את
נפשו.

לפעמים היה כועס על אחותו מאד: — רק היא בחליה
הסבה לו את כל הרעה! — אמר בלבבו — לו לא חלתה
בי אז הלא בקר היו שם, ואז הלא היו כל ימי חייהם
שמחה וענג. ביותר מרה נפשו עליה בראותו, כי לרגלי
מחלתה לא ישימו אליו לב, היא היתה לו עתה לשמן
בחייו.

אבל לפעמים היה חושב אחרת: לא כה האשם בי
חלתה, האם חפצה לחלות? האם לא ערנה גם נפשה היא
אל האם הנקנה הטובה בנפשו? ואז היה מתפלל
בעדה ומבקש רחמים עליה, כי תרפא מהר מחליה, למען
אשר יוכלו לנסע שמה אל הנקנה האהובה.

עתה החל לספר לה לא רק את הדברים אשר שמע
מפי אמו, כי גם את כל ילדיו דמיונו. הוא תאר לפניה
את יפי העיר, את חומותיה, מגדליה והיכליה. הוא היה
בטוח, כי יש שם כאלה, אף כי לא סברה לו אמו על
אדותם. דמיונו לא יכל לצר לו את עיר וקנתו הטובה
בלי היכלים ומגדלים. אחר החל לדבר על דבר הנערים,
והארוות והדברים אשר גם על הנדה הנדול, האנויות אשר
תהלכנה בו, הלכותן השוכן בו — והיא פערה את פיה
ואזניה היו קשובות לדבריו למרות כאב ראשה אשר חזק
מאד, כי לקחו ספוריו את לבה.

— אבל מדוע לא סברה לנו אמנו בדברים האלה?

שאלתהו.

— מדוע? — חזר על שאלתה במבוכה — אחר

הוסיף — היא סברה רק את לא שמעת.

קולו רעד בדברו את הדברים האחרונים. את
ספוריו עד כה לא חשב לדברי שקר, כי גם הוא האמין
כי כן הוא הדבר באמת. אבל עתה, בדברו לאחותו את
דבריו אלה, ידע כי שקר ויכוב לה באחד הנערים הריקים.
אבל מה יכל לעשות והוא הלא חפץ כי תאמין לו; ולמען
כפר על אשמתו, החל לספר לה כפי אשר שמע מפי
אמו. אבל היא לא הניחה לו לדבר ותשפעה לרגעים.

הוא מספר לה על דבר הנערים לבושי השדרה,
— ידעתה, — שפעה את דבריו — וגם בובעי-פסים יש להם
וגם כפתורים נוצצים בלחיים בן הרזקה...

— יותר יפים ויותר נוצצים, — מוסיף יעקב ומביט
עליה בצחוק-בזו על חשבה בתמיתה, כי כבפתורי חיים
בן כפתורי הנערים שם. — הכל יפה שם, כל הנערים
הגם כפקידי אבא, מורים בקשת וחרבות חגורות להם,
שם הנער היותר עני יפה הוא מחיים פי שבעה. התחשבי
באמת, כי יחסן נדול הוא חיים זה?

— ידעתי כי איננו יחסן, עתה רחל — יען אשר
אין לו סוס חי וגם אפונים! אין לו באשר לנערים שם.

ולעיר אין חומות. ונס היכלים ומגדלים אין; ולגנות אין מעקות. כי כמוהם בגני עיר מגוריו מראה אחד להם. וכנהר לא תהלכנה אניות. כי תקיץ עבר והאניות חדלו מלכת. ונס ליתן לא הנה בו. ויעקב מלא רנשי תונה ושמון.

ובימי נשם, או כאשר התחוללה סופה בחוץ, ויעקב נאלץ לשבת בית, גדל שממונו על אחת שבע ספורי וקנתו אברו את חנם בעיניו והיו לו קשר בשירים על לב רע. אז הנה שופך את חמתו על רחל אחותו.

כי בהיות רחל נערה טובה ואוהבת עבודה, ישבה לה בבית ותעור על יד אמה וקנתה לתפוד ולרקם. ובחמדת לבב הקשיבה לספורי וקנתה ולשיחותיה הנפות ותתענ. עליהם מאד. ושלותה זאת הרעימה את יעקב מאד ויגרב בה בלי הרף.

ובאחד הימים התנפל עליה באמרו: רק את בחליך הסבות בקל הרעה. לולא אתי, כי אז כבר היינו פה לפני רחל ימים.

אבל רחל ענתהו בנחת: — אנכי אינני אשמה בחליי. מה יכלתי עשות. אבל אתה, רק אתה בעצלותך הסבות אז בדבר. על כל פנים לא רע הדבר כלל; אנכי מתענת מאד. וכל אתה לשוב הביתה, ואנכי אשאר פה.

וכאשר דברה רחל בן הנה, מלכה שבה עם יעקב הביתה, ושם שב הנער אל למודיו. אך רחל גשאה על פי בקשת הנקמה אצלה ותהי עמה עד אחרי החגים.

וכאשר שבה ירעה לספר "מעשיות" נפות רבות מאד. ובמשך כל ימי החרף לא נלאה מספר את כל אשר סברה לה הנקמה. ויעקב קנא בה על פי יודעת היא יותר ממנו.

ובכליון עינים חכה לקיץ הבא, למען אשר ימהר לנסע אל וקנתו.

יעקב רבינו ביין.

אך היו ימים אשר עלה וברזן היום ההוא על לבו, ותקרון הנה המר לו מאד. הדעת, כי הוא האשם בדבר הנה, כי לוקם אז ביום ההוא, כי אז לא באו לו כל הרעות האלה; גם האויר הרע ואולי גם המחלה — הדעת הזאת הציקה לו יותר מכל.

אחרי אשר קמה תלדה ממשבבה האין באמו לנסע; והימים ימי תקיץ האחרונים.

הימים היו קצרים, השמש לא חממה עוד בבימי החם, השמים לא היו עוד כה בהירים, עננים בסוס לפרקים, רוחות עז נשבו בנשם.

— למה נסע, ותקיץ כבר עבר? — אמרה האם, אבל הנער לא הרפה ממנה.

— ומה כבר? — קרא הנער בדברו תחנונים — עוד חם בחוץ; נסע נא!

האם נאותה לאחרונה אחרי אשר גם תלדה בקשה מאתה בואת. ובעוד ימים אחדים נסעו לדרבם ויבאו אל עיר הנקמה.

בבואם מצאו את העיר והנה היא ריקה; מאורחיה, תקיץ במעט שעבר ואורחי תקיץ שבו אי, לעירו. רק ועיר שם. ועיר שם נראה עוד אורח מאחר, מאלה שפגרו לשוב לבתיהם.

והימים היו נונים, והאוויר רע מיום ליום. השמים הועבו, נשמים ירדו ורוחות חזקות נשבו בלי הפוגות. עלי העצים החלו לנפל, כי עת השלכת הניעה, ועצים רבים כבר עמדו חשופים. בנער לא מצאו את האריות ואת הדבים אשר קיוו לראות שם, וגם עוף השמים החלו לעזובם לנוד אל הארצות החמות. בגדי-שרד ואופנים לא נראו עוד, כי כבר שבו הנערים אל למודיהם, וגם יעקב ובר בי עליו לשוב אל למודיו הוא. ויצר לו מאד על ימי תקיץ שעברו עליו בלי ענן.

(¹) עצובים.

שפי פון.

העלמה הזרה.

(מעשיה).

25

במו ברכיה בכרבת-חן, ותשפח הילדה את ענבי היער, ותקטף לה פרחים רבים, ותשב על העשב הירק, ותאגר לה זר יפה. והנה ישמעה פתאם קול צעדים מאחריה, ותבט אחריה, ותרא לפניה עלמה נכבדה ויפה מאד, אשר נקשה אליה לאט לאט.

היה קמה ותברך את העלמה בכבוד. והעלמה ברכה אותה אף היא ותאמר:

— ילדתי הנקרה! הנה תעיתי מן הדרך, התיכלי להראותי לך? — אמנם כן — ענתה הנה — אם רוצה את לדעת את הדרך אשר באתי בו הנה, אוכל להראותי לך. כפי-נא מעט עד אשר אקרא למדים רעיתי למען תלך אתי יחדו.

ומרים הפנתה את ראשה, באשר דברה העלמה עם הנה, ותבט רגע אל העלמה הנדה, ולא שמח אליה לב, ותוסף לאכל במניחה את ענבי היער אשר לקטה. והנה קראה למרים, ותקם מרים מעל הארץ ותריך לקראת הנה ותשא-למה: מה לך?

— מרים! — אמרה הנה — הוואלי נא ללכת אתי הביתה, ונלדה את העלמה הזאת, אשר תעתה בדרך.

ומרים הביטה בפנים גועמים אל העלמה ותאמר בתלונה: ומדוע לא תוכל העלמה למצא לבדה את הדרך, אם נאמר לה איך עליה למצא אותו? אנכי אני רוצה עוד לשוב הביתה.

הנה התאדמה מאד, בשמעה את דברי רעותה הקשים. ובשמע זאת העלמה הנדה אמרה אל מרים:

— מה עשיתי לך, ילדה, כי כה תדברי אלי קשות? אילם אנכי אשכ פה עוד זמן-מה, עד אשר תואילי לעזוב את היער ואז הלא תרשיני לשוב אמתן יחד היירה.

— טוב תדברי! — ענתה מרים, ותריך עוד פעם אל ענביה. והעלמה ונחה הלכו יחד בעת ההיא למל, ותקטפנה פרחים, ותפספסנה יחדו בענן ובשמחה, עד אשר באה גם מרים אליהן ותאמר, כי היא רוצה לשוב הביתה, ותלכנה שלש-שן יחדו. בדרך

ראתה מרים, כי יתרה היא בהברה הזאת, וכי העלמה תיפה אוהבת את הנה ממנה. כבואן העירה תפצה הנה להפטר מרעותה החדשה, אבל העלמה מאנה לעזובה ותקרא לילדות לסור רגע אל ביתה; ותילדות הלכו אמה. ותולך אותן העלמה אל ארמון המלך. הילדות השתוממו מאד, כי לא ידעו מה להן פה. אף העלמה צחקת

בגעגועים רבים הישקפה הנה בעד החלון אל העצים הירקים ואל החרים המתנשאים מאחרי ביתה ותאמר: הוי, אמי! לו יכלתי ללכת רק פעם אחת שמה היערה, כי לא הייתי ישם מעודי; ומרים אמרה לי אתמול, כי לעתים קרובות תשיל בו, ותבקש לה ענבי יער, וכי געים ויפה ישם מאד!

עודנה מדברת ומרים רעותה באה תהדרה, והיא שמעה את דברי הנה ותאמר: גם אנכי באתי לבקש את אמי, לתתך ללכת אתי לשוח בפער. נא, דודתי, הלא תרשי את הנה ללכת עמדי? ומה הנה לאם לעשות? היא הניעה בראשה לאות הסכמתה ותמן לילדות ענות להיות להן ללחם-הערב, ותצו אותן לכלי התמחמה שם. ותילדות הבטיחו אותה לעשות במצותה, ואחרי אשר ברכה הנה את אמה בשמחה רבה, הלכו הילדות לדרך.

בלכתן פספסו הילדות יחדו בענן רב, מרים סברה להיה על הדר היער, על הצפרים הישרות שירי נעים במקלה בלי מחיה, על דבר הפרחים היפים הפורחים שם במספר רב, ועל ענבי היער הרבים מאד, אשר עליהן יהיה רק לקטמם ולאכלם בכל פה.

ושתי הילדות האלה היו געימות גם יחד, ובכל זאת נראה הבדל רב ביניהן: כי הנה ברכה בשלום כל איש אשר פגשה בדרך, אם עשיר ואם עני הוא, ומרים לא ברכה כל איש, גם את העשיר גם את העני, לא מרע לפה, כי אם מאשר לא אהבה את דרכי הפנים, ועל כן לא אהבה כל יודעה.

— ראי, מרים — אמרה לה הנה — הנה ישם הולכת לקראתנו הדודה הנכבדה. ברכי נא אותה בשלום, כי אם לא תעשי כזאת, אז תספר זאת גם הפעם לאמי.

— יכול תוכלנה להתאונן עלי באוני אמי כל הדורות שבעולם — קראה מרים — ואנכי בכל זאת לא אברך אותן בשלום!

ותילדה תגפה עברה על פני הדודה הנכבדה מבלי שים לב אליה ותוסף לספר לה על דבר יפי היער עד בואן הערה. באשר ראתה הנה את היער בפעם הראשונה נזכרה, כי לא הניימה מרים רעותה בתהלות הרבות אשר פרה לו, ותקשב הנה בענן רב את שירת הצפרים, ותשמח לראות את הדשא הירק תחת פפות רגליה, ואת הפרחים הקטנים והנהמדים, אשר הניעו בראשיהם לקראתה,

הקפסה הזאת, ואת אשר בה נתתי לך לאות תודה על נמוסך ועל ידידותך. נעמה עליכן למחר ללכת, לכל תראנה לכן אמותיכן הטובות."

הילדות הודו לבת המלך ותפרנה מאתה, ובאשר ישבו הביתה פתחו את קפסותיהן. הנה מצאה בקפסתה ישיבת ובה יפה מאד, ואליה קשור ישעון נחמד להפליא, ומרים לא מצאה בקפסתה מאומה, בלתי אם פתקה, ובה פתובות המלים האלה: "היי תמיד ענות-רוח, והתנהגי כנמוס, ואז יאהבוך כל יודעיך".

תרגום ילמה ברמן.

נתבאן אל חדר יפה מאד, ומשרת לבוש הדר פתח לפניהן את הדלת. ובאשר באו שמה אמרה העלמה אל הילדות:

— ילדותי היקרות! הן רוצות אתן לבעת את מי לזיתן הנה. לכן אמר לכן, כי מרים בת-המלך אני. ואת, מרים הקטנה, אחותי בת-שמי¹ את, הנני רוצה, כי נבחרת מאד, לכן הרגעי נא, כי סלחתי לגסותך; אבל למען הסר מעליך את אילתך זאת, עלי לתת לך לקה טוב. ובכפרה ננישה אל שלחן אחד, ותוצא ישיבת קפסות קטנות, ותתן האחת לחיה והשנית — למרים, ותאמר לחיה: "את

¹ נאמענספער וואנדטע — Тезка.

כל התחלה קשה.

האחות הבכירה מלמדת את אחותה הקטנה לארג נרפים (שטרימפצע).

ידיעות שונות.

***

בסירה על פני האקינוס. — לפי חרשים אחרים עבר קפטן אמריקני אחר, ניומן שמו, את האקינוס האטלנטי (הים הגדול במפרץ בין ארפה ואפריקה ובין אמריקה) בסירה קטנה.

ביום הארבעה עשר לחדש אונוס בא לחוף העיר פילמוט (הקצה הדרומי-מערבי של ארץ אנגליה) אחר שובו בים שלשים ושבעה יום. את הקפטן ליה בדרבו בנו הצעיר, נער בן שש עשרה שנה.

בלבים עושי מלאכה. — באירלנדיה (אנגליה) ובלפלנדיה (ארץ בצפון ארפה) עושים הבלבים את העבודות היותר קשות, מושכים ענלות טעונות משא ועור עבודות באלה.

רמיהג להשתמש בבלבים במקום סוכים נהג גם בצרפת ובארצות אחרות. לפני שנים אחדות נראו גם ברחובות פריז כלבים אחרים בענלות קטנות, אך בימים האלה רואים אותם רק ברחובות, שבני דלת העם יושבים בהם.

אולם ביותר משתמשים בבלבים בבלגיה ובחולנדית, ששם מלאים רחובות הערים מאד הבקר ענלות רחובות לבלבים ובחורף הענלות בדי חלב, ירקות ולחם, ואחריון הולכים אחרים, גננים ואופים. הבלבים עושים את עבודת הסוסים בחריצות רבה. רבם יודעים ומכירים את בתי הקונים התמידים ועומדים לפנייהם בלי פקדנות בעליהם. בימים שהדרכים רעים ומכסים בבץ, יודעים הם לבחור להם את המקום היותר טוב לעבר בו, על השקעים מהירים את הבלבים מן הענלות, והם רצים לנפשם לבקש להם אכל ברחובות העיר. אחר בן הם שבים אל בעליהם האוסרים אותם שנית בענלותיהם וישובים לביתם.

בגרמניה, ובחור בברלין, משתדלים לכבול את המנהג ובהם, ובמקום הבלבים משתמשים בחמורים.

חדשות.

2

הנהירו במבין חלוד! — בעיר הורוכוב (פלך וולין) קרה האסון הזה: נערה אחת פצעה את אצבעה בסבין חלוד ותחלה מהר במחלת דלקת קשה, כי החלדה שעל בסבין הרעיל את דמה ואמץ שלשה ימים גברה מחלתה ותמת.

שבטים מבני יהודה. — העתונים הנרמנים מודיעים, כי בצפון ארץ ערב על יד בדרד העולה מפאת דרומית-מזרחית לבגדד יושבים עד היום שבטים אחרים מבני יהודה, אשר באו לגור בארץ ההיא עוד לפני חרבן הבית הראשון. כל בני השבטים האלה הם אנשי מקנה, יושבי אהלים ונוסעים בעדר. נשיא השבטים האלה יושב במצודת סלעים ושמה שובק. השבטים האלה שומרים עד היום את תורת משה, אך את התלמוד לא ידעו. כלם מדברים בלשון ערב ורק מעטים מהם יודעים עברית. בשבטים האלה נלחם בזמנו מחמד נביא הערבים. ומקרבם יצאה הנערה וינובה הנוכרת בקסר בקראן (תורת מחמד), אשר המיתה את מחמד בסם מות על אשר המית אח חבר אחיה. גבורתם ואמץ לבם עמדו להם עד היום לבלתי הפגע תחת יד הערבים.

תשורת חוד קבר רוסיה. — בסופר מאדסה האדון צבי הירשמן, אשר הודענו על איותיו (בגליון חטי) בדבר השיר הלאמי שכתב על גרעין חטה אחת ושלחו להקטור הרצל, כתב בימים האחרונים על גרעין דגן אחד את כל השיר הלאמי הרוסי וישלחו אל הוד הקסר נקולי השני. בעבר ימים מספר קבל בסופר המצין מלשפת הוד הקסר תשורה יקרה: שעון של זהב ועליו הותם המלכות, וגם שרשרת זהב יקרה.

הקברה ללמוד שפתנו. — בעיר פול אשר בארץ שוויציה, מקום האספות הגדולות (הקונגרסים) של הציונים, יסד הרב הקטור בהן חברה ללמוד שפתנו. בכל יום ראשון לשבוע הוא מטוף שעורו בתורת השפה וצעירים רבים באים לשמע את שעוריו.

מבטאים בלשון חזקת

מבטאים בלשון חזקת

החגיגה במצרים.

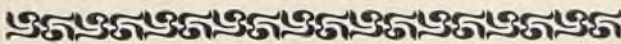
בימים החפשים, עת קראו דרור לכל תלמידי בתי הספר למען ינוחו וישאפו רוח צה, דברתי על לב חברי ליסד אגודת חברים ללמד חנם את היתומים העניים הנתמכים מחברת "עזרת יתומים", אח שפת המדינה לקרא ולכתב, והודות לשקידת היתומים ראינו פרי בעמלנו, ולאות זכרון אגודתנו נדב כל אחד מאתנו אגודות אחדות אשר יעלו לסך 1,50 ק' והנני שולח את הכסף הזה לשופת הקפה הלאומית (נציגולדפונד). מי יתן והיינו למופת לכל נערי בני ישראל למען ילמדו לאהבה את עמם ושפתם.

ברגשי כבוד ובברכת ציון

רפאל הרקופף,

בן י"ג שנה.

ורשה,

ש א ל ה.

לפני פתח חנות אחת ישבו שתי נשים מוכרות תפוחים, ולכל אחת מהן שלשים תפוחים בסלה; האחת נותנת שני תפוחים בפרוטה והשניה — שלשה. בערב נשאו הנשים את כסף פריגונם הביתה ויהי לראשונה חמש עשרה פרוטות ולשניה — עשר. ויהי ממחרת ותאמרנה אשה אל רעותה: "אל לנו להתחרות עוד, נקומה נא ונמכרה את סחורתנו יחדו, ונתן חמשה תפוחים במחיר שתי פרוטות". הן ישבו למכר, ולכל אחת מהן גם היום שלשים תפוחים, ויהי בערב וימנו את כסף הפריגון והנה רק עשרים וארבע פרוטות להן. — מה זאת? — קראו שתיהן הן ביום אתמול הכנסנו יחד עשרים וחמש פרוטות, והיום רק ארבע ועשרים. — איה הפרוטה האחת? ותחלה להתקוטט ותבאנה אל בית המשפט, אך אנכי נמרתי אמר לשאל בראשונה את פי אחי הקטנים קוראי "העולם קטן" והיה אם ינידו הם איה היא הפרוטה החסרה, או על פיהם יקום דבר.

פתרון החידה בחוברת א'.

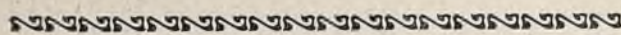
עשרים אצבעות לי.

בכל אחת מהן חמש —

ועשרים בידים ידניות.

שמות הפותרים:

אירבך אברהם וחבריו; אפשטיין אבא; ארמניק גדליהו; בונין אברהם; גוטמן זאב וחיים; גרדון משה ויהושע; גרינקין יעקב; דרשנר צבי; דילפרשטיין יעקב; ילדה שלמה; זבלורבסקי חיים צבי; זלנגר צבי; נקש שמואל; טורסקי יצחק; יוזב בן שלמה וחבריו; ליבוביץ אברהם; לוקשין יקותיאל וחבריו; לממן ישראל; מנגווש דוד ואחיו; מילנברג נתן; מרגלית יוסף; נישניבין אריה לייב ואחיו; סטוק דוד; סילמן אריה יהודה; ספקטור בן ציון; פוטר אלכסנדר וחבריו; פרידלנדר חיה; פריבולסקי יוסף; פרנק ישראל; פרקובסקי יצחק; קובבלינקוב ולמן; שבילמן דוד; שרין יחאל.

המזל: הוצאת "תושיה" בורשה.

העורכים: א. ל. בן-אביגדור ושי. ל. גרדון.

כתבת "העולם הקטן":

КНИГОИЗДАТЕЛЬСТВО „ТУШИЯ“, ВАРШАВА.

Verlag „TUSCHIA“, Warschau

העולם קטן.

@@@

לחברי קוראי "העולם קטן"!

זה לא כבר קראתי ב"עולם קטן" את הספור "מחיי הילדים בא"י" על דבר זרובכל וחבריו. הספור הזה ישר בעיני מאד. מה מאד קנאתי בזרובכל וחבריו המקבצים להם כסף לבנות את בית המקדש. גם אני חפצתי לתת קפיקה אחת בכל שבוע. ויספר לי מורי כי הציונים יסרו קפה לאמית ואליה יאספו כסף הרבה מאד ובכסף הזה יקנו את ארצנו הקדושה. ארץ ישראל ויוצא המורה מכיסו מרקאות אחדות ויאמר לי: המרקאות האלה נמכרות במחיר קפיקה אחת לכל מרקה. והוא נתן לי מרקה אחת. ואני בקשתיו: "כיוי ימכר לי מרקה לכל שבוע ושבוע, ומה יפה המרקה הזאת! הן יעליה מרפם באותיות עבריות בתוך מנודוד המלה "ציון".

אנכי אבקש אתכם, חברי הקטנים, כי תעשו גם אתם כמוני ותקנו את המרקאות האלה. או יהיה גם לנו הקטנים חלק קטן בארצנו הקדושה. מה שלומכם אחי, ומה מעשיכם?

ברגשי כבוד

יהודה קיפצ'ין

בן עשר שנים.

סלוצק,

למערכת "עולם קטן"!

אנכי מוסף ללמד את השפה העברית וכבר עברתי על כל התנ"ך. גם קורא אני את "העולם קטן", לפני חג הפסח נדברנו אני וחברתי הלומדים אתי יחד את השפה העברית להציג מחזה עברי לחג הפסח. מכל המחזות אשר קראנו בחוברות "העולם קטן" בחרנו במחזה: "מוסר נער רע" להציג בחג הפסח. ובעזרת מורנו הנכבד למדנו את המחזה הזה על פה. ביום א' לחול-המועד פסח נקבצו כל הקרואים. המסך הורם, והמקהלה שרה את השיר "גם ציונה" ואת השיר "עוד לא אכדוה"... ואחרי כן הציגנו את המחזה אשר מצא חן בעיני כל הקרואים. אחרי כן שרנו עוד שירים עבריים והערב תם בענן ובחדוה, כל הקרואים היו שבעי רצון גם הכיעו את תורתם למורנו הנכבד. עתה אנחנו חפצים להציג עוד מחזה עברי ועל כן מבקש אני בשם כל חברי את המערכת של "העולם קטן" כי תואיל לתת לנו עוד מחזות.

המשחקים הם: יוסף ליפשיץ; יהאל שיל; אליהו ולק זימבל יידלקין.

המשחקות: רבקה הורביץ; רחל לי; פינל רבינוביץ ודברניה הולנר.

אחד המשחקים:

אליהו בן אליעזר ולק,

בן י"ב שנה.

לוצין,

לבית מערכת "עולם קטן"!

הנני לומד בנמנונים במחלקה השניה. בכל יום הנני מקריש שעות אחדות לשפת עבר ואני קורא גם את העיתון "עולם קטן". אורכ אנכי מאד את שפתנו אשר דברו בה אבותינו בשבתם על אדמכם בארץ ישראל, איהב אנכי את עמי. חפץ הנני לעור לאבותי האוהבים אותי, חפץ אני לעור לעמי. אלמד את דברי ימי עמנו ארע את הטובות והרעות אשר מצאו את עמנו בארצו ובגלותו ואהיה לאיש עברי.

ת"ס"ג לשנת הארבעים ושלש 1903

לצאת המליץ לאור

זקן העתונים העברים וראשון לכל תנועה מועילה בישראל, מכתב עתי לכל דבר הנוגע ליהודים בפרט ולעניני מדינה, ספרות ומדע בכלל.

יוצא בפטרבורג מדי יום ביומו.

על ידי ל. רבינוביץ (איש יהודי)

מחיר המליץ עם הוספותיו:

ביוסיא: לשנה 10 ר', לחצי שנה 5 ר', לרבע 2.50 ר', לחדש 85 קאפ.

בשאר ארצות: לקבלו שלש פעמים בשבוע ב' ב' עלים: לשנה 12 ר', לחצי שנה 6 ר', לרבע 3 ר', לחדש 1 ר'.

חותמי המליץ יקבלו בשנת 1903

ספר המתאימות הנדול

(קניקורנציא עברית וארמית שלמה וערוכה בכל, הוצאה המליץ) במחיר מצער מאד.

מחיר כל חלק מספר המתאימות הנדול הזה לחותמי המליץ הוא רק 22 קאפ, עם המשלוח 30 קאפ.

כתבת המליץ:

Редакция газ. „Гамелицъ“ С.-Петербургъ,
Торговая 17.

Rédaction du „Hamélic“ St.-Petersbourg,
rue Torgova 17.

Zakład Freblowski Izraelski
(יודישע פֿרעבלעל-אנשטאלט)
Celiny Witkowskiew
3 Leszno, 31. (8—20)

11 ZAKŁAD (1—2)
Freblowski Izraelski
Gimnastyka s'öld
Pomeranc, Warszawa
Nowolipki 20—Karmelicka 22.

הוצאת „תושיה“
לח עולם קמן
לוח ספרותי ושמושי לכל
ונעוים לשנת תרס"ג
עם תמונות וציורים.
מחיר 75 קאפ, לחותמי העולם
ק"ל 50 ק"ל, פאשע 10 ק"ל
מחיר 25 ק"ל נוספים בעד הבריכה
Kynowodm.
„Tus i a“, Barmia.
Miel: „Tus i a“,
„Tuschjah“, Warschau.
מחיר 7 ק"ל נוספים בעד הבריכה

כתיבת ספרות
לוח עולם קמן
לוח ספרותי ושמושי לכל
ונעוים לשנת תרס"ג
עם תמונות וציורים.
מחיר 75 קאפ, לחותמי העולם
ק"ל 50 ק"ל, פאשע 10 ק"ל
מחיר 25 ק"ל נוספים בעד הבריכה
Kynowodm.
„Tus i a“, Barmia.
Miel: „Tus i a“,
„Tuschjah“, Warschau.
מחיר 7 ק"ל נוספים בעד הבריכה

כתיבת ספרות
לוח עולם קמן
לוח ספרותי ושמושי לכל
ונעוים לשנת תרס"ג
עם תמונות וציורים.
מחיר 75 קאפ, לחותמי העולם
ק"ל 50 ק"ל, פאשע 10 ק"ל
מחיר 25 ק"ל נוספים בעד הבריכה
Kynowodm.
„Tus i a“, Barmia.
Miel: „Tus i a“,
„Tuschjah“, Warschau.
מחיר 7 ק"ל נוספים בעד הבריכה

Будущность

Подписка
на
1903-й
годъ.

-- ЕЖЕНЕД. ГАЗЕТА, СЪ --
ЕЖЕГОД. ПРИЛОЖЕНИЕМЪ
Научно-Литературнаго
Сборника.

4-ый
годъ
издания.

„Будущность“ — независимый органъ русскихъ евреевъ, стремящийся къ культурному возрожденію и подъему самосознанія еврейской массы. Еженедѣльникъ „Будущности“ выходитъ въ размѣрѣ 2½—3 печ. листовъ большого формата и состоитъ изъ двухъ отдѣловъ: Современной. Лѣтосчисл. въ которую входятъ подробный обзоръ текущихъ событій еврейской жизни въ Россіи и заграничѣ, статьи по бытовымъ вопросамъ и юридич. отдѣлъ, и Литературно-Научно Отдѣла, содержащаго статьи по еврейской исторіи и литературѣ, беллетристическія произведенія, стихотворенія, критику, журнальное обозрѣніе и фельетонъ.

Въ Ежегодн. Сборникѣ, выходящемъ въ концѣ года, помѣщаются болѣе крупныя по размѣрамъ статьи научнаго и литературнаго содержания.

Въ 1903 г. подписчики „Будущности“ кромѣ
обычнаго матеріала получаютъ:

1) бесплатно—При Научно-Литературномъ Сборникѣ — отдѣльный, первый въ литературѣ, самостоятельный трудъ (съ отдѣльной нумераціей страницъ)

Очеркъ Истории Евреевъ въ Россіи.
Подъ редакціей и съ примѣч. д-ра исторіи востока
А. Я. Гаркави.

2) За незначительную доплату на почтовые расходы (30 коп.):

Книгу для еврейскаго юношества.

Иллюстрированное литературное изданіе, составл. при непосредственномъ участіи С. Г. Фруга, д-ра Л. С. Наценельсона, М. Д. Рывкина и художник.: академика М. Л. Маймона и М. С. Іоффе.

Подписная цѣна: 7 руб. въ годъ (допускается разсрочка), 4 р.—½ г., 2 р.—3 мѣс. Новые подписчики могутъ получить Литер.-Научн. Сборники за 1900, 1901 и 1902 г. (до 70 печатн. листовъ) бесплатно, приложивъ на почтов. и конторскіе расходы по 50 коп. за каждый томъ, и получаютъ газету со дня подписки. (2—3)

Адресъ редакціи и Главной Конторы: СПБ.,
Пушкинская 7.